

Series I

Vol. V, No. 3

Sept. 1979

ՀԱՅ

ARMENIAN

ԴՐԱՄԱԳԻՏԱԿԱՆ

NUMISMATIC

ՀԱՆԴԷՍ

JOURNAL

ՀԱՅ ԴՐԱՄԱԳԻՏԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

ARMENIAN NUMISMATIC SOCIETY

8511 BEVERLY PARK PL., PICO RIVERA, CALIF. 90660, USA

ARMENIAN NUMISMATIC JOURNAL

Ser. I, Vol. V, No. 2

Sept. 1979

Letters

Enjoyed the latest copy of the Journal... a very interesting article about Tigranes I ("The Coinage of Tigranes I," by George Macdonald)... well written, clear... and even though I do not have copies of the references, it was clear... particularly liked the references to the dated coins (a subject I am somewhat knowledgeable in).

North Andover, Mass.

Thomas P. Rockwell

...Have just received a copy of Bedoukian's book which is very good and much needed. I should feel proud to have two major books published by such institutions as the ANS and the RNS.

I was glad to see the reprinted article by MacDonald, a much quoted work which is not accessible easily to most people. Now Bedoukian's work will supercede it....
Glendale, Calif.

Nick Jamgochian

... I did not get down to Los Angeles last weekend. However, I shall be there this weekend for the UCLA Armenian poetry symposium and leave after for France with of course the Sibilian volume under my arm to finish off...
Fresno, Calif.

Dickran Kouymjian

Ստացած եմ Ձեր 7 ընթ. նամակը եւ անդամակցութեան կտրօնը: Երկու ամիս-
ներ առաջ ստացած եմ հատոր Ե-ի թիւ 1-ը, բայց ոչ թիւ 2-ը: Իսկ ...
Ձեր վերջին ծրարը կը պարունակէր միայն հատոր Ե թիւ 1-ը..., Ընկերակ-
ցութեան կանոնագիրը: Եթէ թիւ 2-ը ղրկուած է առանձին, ստացած չեմ տա-
կաւին: 3. 4. Հատոր Ե, թիւ 2-ը ստացայ այս առտու միայն 19-Ե-ին:
Հալէպ, Սիւրիա

Պերճ Սապալարեան

The Armenian Numismatic Journal welcomes communications from the members. Its pages are open to different views, opinions, articles, etc., provided they are of interest to Armenian numismatics.

ARMENIAN NUMISMATIC JOURNAL is the quarterly publication of Armenian Numismatic Society, an educational, non-profit organization. Editor, Y. T. Nercessian, 8511 Beverly Park Place, Pico Rivera, Calif. 90660, USA. Associate editors, Ch. R. Nazarian, W. Gewenian. Corresponding Editors, H. V. Sarkissian (Yerevan), G. N. Shirinian (Toronto). Non-member subscription \$6.00 per year. Single copies \$2.00. Back issues available.

վերջին տասնամեակներու ընթացքին բազմաթիվ մեդալիոններ դրու-
 ւադուած են Խորհրդային Հայաստան:
 Հայ մեդալիոններու սիրահարներ
 կրցած են դիտել զանոնք իւրեւ-
 նոր երեւոյթ՝ ալոմներու եւ պա-
 քերաթերթերու մէջ որոնք հասած
 են սփիւռքահայութեան: Նրբեմն
 կարգ մը յուշամեդալներ թափանցած
 են արաւսահման՝ մեդալահաւարի մը
 կամ Հայաստան այցելող ազգականի
 մը միջոցաւ: Ընդհանուր առմամբ,
 սովորական մեդալահաւարը գրկուած
 է զանոնք հաւաքելու համոյթէն.
 իրեն համար հայաստանեան մեդալիոն-
 ները մնացած են երազ եւ անմահչե-
 լի: Սակայն այս երազը իրականացած
 մի անգամէն երեւոյթը փոխուեցաւ
 եւ հրապարակուեցաւ լրիւ համակարգ
 մը մեդալիոններու ուր պատկերա-
 զրդուած են հին ու արդի Հայաս-
 տանի զեղարուեստը քանդակուած
 մեդալիոններու վրայ:

Հայ մեդալահաւարներուն ներկա-
 յացաւ բացառիկ առիթ մը Խորհրդա-
 յին Միութեան ցուցահանդէսի հայ
 տաղաւարին, Լոս Անճելըս, Բալի-
 ֆորնիա, 11-29 Նոյեմբեր, 1977
 թուականին: Հայկական յուշանուէր-
 կրպակին մէջ հանրութեան կը արա-
 մադրուէր եօթը տեսակ մեդալիոններ
 (ըրոնդէ, 62 մմ արամագիծ, 1 մմ
 հաստութիւն). վեց հար յաւկա-
 պէս թողարկուած հայ ցուցահանդէ-
 սի յիշատակի յաւերժացման: †

1. Գառնի

Հին հեթանոսական տաճարը կա-
 ուցուած էր ծրգաւ Ա Թագաւորին
 կողմանէ (1) 66-75 Յ.Բ.: Երկրա-
 շարժի պատճառաւ աւելի ուշ թուա-

կանի մը մէջ տաճարը կործանած
 էր. վերջերս սակայն վերաշինուած
 է: Տաճարի դասական համեմատու-
 թիւնը, Ճարտարապետական զարդերը,
 հոնիական սիւնաշարերը, եւայլն,
 կը նշեն թէ հայ Ճարտարապետներ
 ազդուած են հելլենիստական մշա-
 կոյթէն:

Ակողմը. - Գառնիի տաճարը. ար-
 ծանապոսութիւն, վերը՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ.
 ARMENIA, վարը՝ ԳԱՐՆԻ / GARNI,
 երկու տղի վրայ. տաճարի ծախին՝
 I ՊԱ, աջին՝ 1ST CENTURY
 (Տխ. 1, թիւ 1)

Բեկողմը. - վերը՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-
 ԳԻՏԻՆՍԻՏՈՒՏ, վարը՝ ARMIIMASH,
 միջեւ՝ շուշան եւ ԼՈՍ-ԱՆՋԵԼԵՍ /
 1977 / LOS ANGELES, երեք տղի
 վրայ: (Տխ. 2, թիւ 8)

2. Էջմիածին

Հայաստան ընդունած է Բրիտո-
 նէութիւնը 301 թուականին իւրեւ-
 պաշտօնական կրօնը (2): Հեթանոսա-
 կան մեհեանները կործանուած են եւ
 ատոնց աւերակներուն վրայ կանգ-
 նեցուած Բրիտոնեայ եկեղեցիներ:
 Այս շրջանին էր որ հայ Ճարտարապե-
 տութեան հիմք դրուած է: Սկիզբը
 մեծամասնութեամբ կրօնական աղօթա-
 տեղիներ եղած են: Յետագային յե-
 դաշրջուած եւ ուռոյն ազգային
 հայ Ճարտարապետութեան փոխուած է:
 Էջմիածին (3) տաճարը հիմնուած
 է Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչի կողմանէ:
 Կործանուած եւ վերաշինուած է Ե
 դարուն մէջ: Ճարտարապետութիւնը
 նախափայ է: Տաճարը կը ծառայէ մին-
 չեւ այսօր իւրեւ Մայր Աթոռը Հա-
 յաստանեայց Առաքելական Ս. Եկե-
 ղեցուոյ ուր ցկեանս կը զահկալէ

* Այս յօդուածը թարգմանութիւնն է հեղինակին անգլիերէն աշխատախ-
 րութեան որ լոյս տեսաւ "The Numismatist" Ի մէջ, 1979, Ապրիլ
 էջ 729-732:

1. V. H. Kurkjian, "A History of Armenia", Armenian General
 Benevolent Union, 1964, New York, էջ 94-97:

2. Ժազ դը Մորգան, "Հայ ժողովուրդի պատմութիւնը", Հայրենիք
 տպարան, Պոսթըրն, 1917, էջ 111-112:

3. Էջմիածին կը նշանակէ Միածինի իջած տեղը:

† Այս յօդուածը պատրաստուած էր երբ քարսկամ դրամագէտ Հենրի
 Մարգսեանի յօդուածէն (Рассказы о памятниках монетного
 "Комсомолец", 1 Յուլիս, 1978) իմացուեցաւ թէ՛ մեդալներու հեղի-
 նակն է Եղուարդ Արեւշատեան արուեստագէտը:

ամենայն հայոց կաթողիկոսը (4):
Ակողմը.- Ս. Էջմիածնի տաճարը.
արձանագրութիւն, վերը՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
• ARMENIA, վարը՝ ԷՋՄԻԱԾԻՆ
ՄԱՅՐ ՏԱՅՐ IV ԴԱՐ / ECHMIADZIN
THE MOTHER / CATHEDRAL, 4TH /
CENTURY, չորս տողի վրայ:

(Տխ. 1, թիւ 2)

Բեկողմը.- Թիւ 1-ի նման:

(Տխ. 2, թիւ 8)

3. Զուարթնոց

Զուարթնոցի (5) եկեղեցին, Ս.
Էջմիածնի տաճարին մօտ, կը մնայ
աւերակ վիճակի մէջ: Շինուած է
ներսէս Նինարար կաթողիկոսին կողմէ,
641-661 (6): Երջանակածն է
եկեղեցին ունեցած է 39 մէթր
տրամագիծ (7): Կործանած էր Ժ.
դարուն մէջ երկրաշարժէ մը: Կա-
ռուծուածքը եղած է գլուխ գոր-
ծոց մը՝ պատկերացնելով իմաստուն
ճարտարապետի մը սաղանդը. իր ժա-
մանակակից յուշարձաններու մէջ
առանձնացած է իբրեւ եզակի կոթող
մը:

Ակողմը.- Զուարթնոցի եկեղեցին.
արձանագրութիւն, վերը՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ
* ARMENIA, վարը՝ ԶՎԱՐԹՆՈՑ /
ZVARTNOTS Երկու տողի վրայ,
միջեւ ծախին՝ VII ԴԱՐ, աջին՝
7TH / CENTURY, երկու տողի վը-
րայ: (Տխ. 1, թիւ 3)

Բեկողմը.- Թիւ 1-ի նման:

(Տխ. 2, թիւ 8)

4. Երեւան քաղաքի հայ նահատակաց յուշարձանը

Հայ մողղվուրդի համար չարա-
շուք տարի մը եղած է 1915 թուա-

կանը (8): Թուրքերը ջարդած են
մէկուկէս միլիոն հայեր սկսելով
24 Ապրիլ 1915 թուականին: Իսկ
մնացեալ մէկ միլիոն հայերը քը-
սորուած են միլիոնյ անապատները:
Վառ պահելու համար այս նահատակ-
ներու յիշատակը եւ յիշեցնելու
համար համայն մարդկութեան այս
ահուելի եղեոնը՝ քաղմաթիւ յու-
շարձաններ կառուցուած են հայոց
կողմանէ: Երեւանի յուշարձանը
կանգնած է Ծիծեռնակաբերդի բլրան
վրայ: Յուշարձանի համալիրը քաղ-
կացած է շրջանակածն դասաւոր-
ւած տասներկու մոյթերէ խոնարհը-
ւած դէպի կեդրոնը բոցավառող յա-
ւերժական հուրը (9):

Ակողմը.- Երեւան քաղաքի հայ
նահատակաց յուշարձանը. ետին
երարաւի գոյգ զազաթները. արձա-
նագրութիւն, վերը՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ •
ARMENIA, վարը՝ ԵՂԵՈՆԻ ԶՈՋԵՐԻ
ՀՈՒՇԱՐԶԱՆԸ / • ԵՐԵՎԱՆ •
EREVAN • / MONUMENT OF VICTIMS
/ 1915 YEAR, չորս տողի վրայ:

(Տխ. 1, թիւ 4)

Բեկողմը.- Թիւ 1-ի նման:

(Տխ. 2, թիւ 8)

5. Սասունցի Դաւիթ

Քաղմաթիւ արձաններ շինուած են
գարդարելու համար Երեւանի պողո-
տանները: Երուանդ Բոչարի արձանը
(11) նուիրուած հայ դիւցազներ-
գութեան հերոս Սասունցի Դաւիթին
(10) եղած է այդ եզակի հրաաւուրիչ
(Երեւանի դարու ամենէն հիանալի
ստեղծագործութիւնը, գէթ Հայաս-
տանի համար) գարդերէն մին որ
շուտով խորհրդանշելու սկսած է

4. Էջմիածին Ալբոմ, 1962, Երեւան, Հայաստան, էջ 11:

5. Կը նշանակէ պահպան հրեշտակաց դասի եկեղեցին:

6. E. Utudjian, "Armenian Architecture, 4th to 17th Century", 1968, Paris, France, էջ 37:

7. Ղը Սորգան, էջ 421:

8. Bryce, "The Treatment of Armenians in the Ottoman Empire, 1915-1916", Joseph Causton and Sons, 1916, London, 684 էջ:
H. Morgenthau, "Ambassador Morgenthau's Story", Doubleday, Page & Company, 1919, Garden City, N.Y., 407 էջ:
D. H. Boyajian, "Armenia, the Case for a Forgotten Genocide", Educational Book Crafters, 1972, Westwood, N.J., 498 էջ:

9. G. Asratian and Mazalev, "Yerevan and its Environs", Aurora Art Publishers, 1973, Leningrad, 12 pp. text, 136 pl., էջ 8:

հայոց Երեւան թաղարամայրը:
Ակողմը.- Մասունցի Դաւիթին
նուիրուած Երեւան թաղաքի յուշար-
ձանը. արձանագրութիւն, շրջանա-
կաձեւ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆ • ARMENIA,
(Տխ. 2, թիւ 5)

Բեկողմը.- Թիւ 1-ի նման:
(Տխ. 2, թիւ 8)

6. Երեւանի կառուարական առէնը
Ճաղաքապետարանի ծրագրուած ու
շինուած է ակադեմիկոս Ա. Խամա-
նեանի յատակագծի համաձայն 1942
թուականին, որ արժանացած է պետա-
կան մրցանակի (12): Նկատուած է
Հայաստանի ծարտարապետութեան վե-
րակենդանացման խորհրդանիշը:

Ակողմը.- Երեւանի թաղաքապետա-
րանը. արձանագրութիւն, շրջանա-
կաձեւ՝ * ՍՈՎԵՏԱՅԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ *
/ SOVIET ARMENIA * ծախին՝
ԵՐԵՎԱՆ / EREVAN, Երկու առողի
վրայ: (Տխ. 2, թիւ 6)

Բեկողմը.- Թիւ 1-ի նման:
(Տխ. 2, թիւ 8)

7. Մեքենաշինութեան ծարտարագի-
տական շէնքը

Վերոյիշեալ վեց մեղալիտններէն
զատ եօթերորդը մը եւս կը տրա-
մադրուէր հանրութեան կարճ ժամա-
կամիջոցի մը համար, հակառակ որ
հայ ցուցահանդէսի դրուագման հա-
մար չէր թողարկուած:

Ակողմը.- Թիւ 5-ի նման:
(Տխ. 2, թիւ 5)

Բեկողմը.- Մեքենագիտութեան
ծարտարագիտական շէնքը, ետին Արա-
րաա լերը իր զոյգ զագաթներով,
արձանագրութիւն, շրջանակաձեւ՝
ՄԵԿԵՆԱՇԻՆՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏԱՆԱԳՆՈՒՄԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ • RESEARCH INSTITUTE
OF MECHANICAL ENGINEERING, վարը՝
ԵՐԵՎԱՆ * YEREVAN: (Տխ. 2,
թիւ 7)

Եւ շարունակ է որ ՀԱՅՄԵԿԵՆԱԳԻՆԻՆՍ-
ՏԻՏՈՒՏ բառը կազմուած է Հայաստա-
նի մեքենաշինութեան գիտահետազո-
տական ինստիտուտ բառերու մասերէն:

Ե. Թ. Ներսէսեան

ARMENIA - LOS ANGELES MEDALLIONS

(Summary)

At the Armenian pavillion of the Soviet National exhibition, held in Los Angeles, California, Nov. 11-29, 1977, seven bronze medallions (62 mm diameter, 4 mm thick) were exhibited. They were a series of seven medallions representing ancient and modern Armenian art; six of them were issued to commemorate the historic event.

The medallions depicted: 1. The pagan temple of Garni, built by the Armenian King Tiridates I, 66-75 A.D.; 2. The Cathedral of Holy Etchmiadzin, founded by St. Gregory the Illuminator, 4th Century; 3. The church of Zvartnots, erected by Catholicos Nerses the Builder, 641-661; 4. The Armenian Memorial Monument of Yerevan, erected for the Armenian victims of 1915; 5. David of Sassoun, monument dedicated to the hero of the Armenian folk Epic, created by sculptor Yervand Kotchar; 6. The city hall of Yerevan, designed by architect A. Tamanian; 7. And, lastly, the building of the Research Institute of Mechanical Engineering of Yerevan, Armenia. 8. The reverse of six of the commemorative medallions contain the inscription, "Armenia - Los Angeles, 1977".

Pico Rivera, California

Y. T. Nercessian

10. Մասունցի Դաւիթը՝ հայ դիւցազնապետի երրորդ միւլդի հերոսն է: Հա-
յերէն ընթերցողներուն՝ տեսնել Ս. Աբեղեան եւ Յ. Օրբելի, Մա-
սունցի Դաւիթը, Երեւան, 1961, 335 էջ; Կ. Մասունի, Մասուն-
ցի Դաւիթը, 1917, Կրտսեր, 313 էջ:

11. Soviet Armenia, information bulletin, Arm. Society for Friend-
ship and Cult. Relations with Foreign Countries, Yerevan, 1947:

12. Armenia, 1966:

BOOK REVIEW

BEDOUKIAN, Paul Z. Coinage of the Artaxiads of Armenia, Royal Numismatic Society, Special Publication No. 10, London, 1978, 81 pp., 8 pls., 1 map, cloth.

The author is well known for his scholarly numismatic research into Armenian coinages. To his untiring pen we owe a long series of articles (over fifty) scattered throughout the pages of "American Numismatic Society Museum Notes", "The Numismatic Chronicle", *Handes Am-sorya*, "Bazmavep", "Armenian Numismatic Journal", "Revue des Etudes Arméniennes", etc. in English and Armenian. He has authored numerous books in the field of Armenian numismatics: "Coinage of Cilician Armenia" (the standard reference manual), American Numismatic Society, N. Y., 1962; the same book in Armenian, Mekhitarist press, Vienna, 1963; "Coinage of the Artaxiad Dynasty of Armenia", in Armenian (the predecessor of the latest volume), Mekhitarist press, Vienna, 1969; "Roman Coins and Medallions relating to Armenia", in Armenian, Mekhitarist press, Vienna, 1971; "Medieval Armenian Coins", *Revue des Etudes Arméniennes*, Paris, 1971.

"... Most scholars have paid little attention to the coinage of the Artaxiads as primary historical source material. This can be readily understood, of course, since until quite recently very little material was available for the purposes of historical research. The present volume represents an attempt to fill this vacuum," states Bedoukian in the preface of his book. The numismatics of the coinage of Artaxiads, until re-

cently, remained a virgin and unexplored field. As a result of interest in Armenian numismatics (a good part of the credit for this renaissance in Armenian numismatics goes to Dr. Bedoukian) in the past few decades, a large number of new types of Artaxiad coins has come to light, thereby enabling the author to prepare a corpus of the coinage of this dynasty.

The author, in this book, reviews the relevant history of this period, examines all the numismatic literature related to ancient Armenian coins and devotes almost forty pages of detailed analysis and discussion on the coinage of each ruler according to the mint (Artaxata, Tigranocerta, Antioch, Damascus), type, metrology, etc. In his greatness, Bedoukian, also has the humility to admit his lack of knowledge when this is the case. In the area of monograms or mint marks which have mystified the historians and the numismatists for over two thousand years, the author admits that he has difficulty in presenting a satisfactory explanation of the significance of most of the monograms.

In the thirty-two page catalogue he describes 171 types of coins with their variants. For each type of coin the Greek legend, monograms, mint marks or field marks, metrology, and present location (museum or private collection) are given. The coin types presented are attributed to the following rulers:

Zariadres, 189 B.C., 1 copper
 Artaxias I, 189-163 B.C., 1 copper
 Tigranes I, 123-96 B.C., 4 coppers
 Tigranes II, 95-56 B.C., 44 silver and four-
 réetetradrachms,
 43 silver drachms,
 38 coppers
 Artavasdes II, 56-34 B.C., 1
 tetradrachm, 2
 drachms, 4 cop-
 pers
 Artaxias II, 30-20 B.C., 1
 copper
 Tigranes III, 20-8 B.C., 1
 drachm, 10 coppers
 Tigranes IV, 8-5 B.C., 12
 coppers
 Artavasdes III, 5-2 B.C., 1
 copper
 Tigranes IV and Erato, 2 B.C.
 - 1 A.D., 2 cop-
 pers
 Artavasdes IV and Augustus,
 A.D. 4-6, 1 sil-
 ver denarius and
 1 bronze
 Tigranes V, Ca. A.D. 6, 3
 coppers
 Artaxias, A.D. 18-34, 1 Ro-
 manized silver
 denarius

For some monarchs, like Ar-
 tavasdes II where we have lim-
 ited types of coins, Bedoukian
 states, "... It is really

strange that so few coins in
 silver and copper have been
 found belonging to this king,
 who ruled for twenty-two years.
 Moreover, there are two or
 three types of coins, where as
 one would have expected to
 find a variety of coinage in
 keeping with the tradition of
 Tigranes." Bedoukian believes
 that in the not too distant
 future archeological research
 in historical Armenia, which is
 today a restricted area and
 unpopulated by the Armenians,
 will clarify many of the cloudy
 issues and complete the missing
 links of these series of coin-
 age.

The book is indexed and the
 coins are very well illustrated
 in eight plates, furthermore it
 includes two page table of
 legends on Artaxiad coins. The
 publication is of good quality,
 according to Western standards.
 Dr. Paul Z. Bedoukian must be
 congratulated for creating a
 monograph of this quality. This
 book will mark a major milestone
 in ancient Armenian numismatics
 and will be hailed by the
 scholar and collector as the
 standard and field manual for
 the coinage of Armenian Arta-
 xiads.

Y. T. Nercessian

The above title is reviewed by the following:

NERCESSIAN, Y. T. "Armenian Observer", Vol. IX, No. 11; Wed.
 Feb. 21, 1979, p. 3; "Asbarez", Vol. 71, Wed. Feb. 21, 1979,
 published in Weekly English Language Edition, p. 5; "Armenian
 Reporter", Vol. XII, No. 17, Thursday, Feb. 15, 1979, p. 4.
 Also, he has submitted the same information to the "Coin World",
 Feb. 14, 1979, p. 63.

The above volume is the only comprehensive book devoted to the
 coinage of the Artaxiads. It is an indispensable volume for all
 libraries of the ancient period of Armenia, 190 B.C. to A.D. 34.
 This book is destined to become the standard cited reference work
 for ancient Armenian coins.

TRANSLITERATION KEY FOR ARMENIAN NUMISMATIC LITERATURE

The transliteration system is based on classical and Eastern Armenian. The proper name and established term transliteration varies slightly from this approach: names like Dashian (*Տաշիան*) not Tashian, Sibilian (*Տիբիլիան*) not Sipilian, Tram (*Դրամ*) not Dram.

Ա	ա	Ա	ա	Ն	ն
Բ	բ	Բ	բ	Շ	sh(4)
Գ	գ	Գ	գ	Ո	o
Դ	դ	Դ	դ	Չ	Ch' ch'
Ե	ե(1)	Ե	e or Y y(2)	Պ	պ P p
Զ	զ	Զ	z	Ղ	լ J j
Է	է	Է	ē	Ր	ր R r
Ը	ը	Ը	ǣ	Ս	ս S s
Թ	թ	Թ	t'	Վ	վ V v
Ժ	ժ	Ժ	zh(3)	Տ	տ T t
Ի	ի	Ի	i	Ր	ր R r
Լ	լ	Լ	l	Ց	ց Ts' ts'
Խ	խ	Խ	kh(3)	Վ	վ W w
Ծ	ծ	Ծ	ts(3)	Փ	փ P' p'
Կ	կ	Կ	k	Զ	զ K' k'
Հ	հ	Հ	h	Օ	o Ō ō
Ձ	ձ	Ձ	dz(3)	Ֆ	ֆ F f
Ղ	ղ	Ղ	gh(3)	Եւ	եւ or Լ Ew ew in Classical orthography
Ճ	ճ	Ճ	ch	Եվ	եվ or Լ Ev ev in Reformed orthography
Մ	մ	Մ	m		
Յ	յ	Յ	y or H h(4)	Ու	ու U u

1. Armenian words ending in *-եան* (in Classical orthography) or *-յան* (in Reformed orthography) are romanized *-ian*.
2. This transliteration is used only when the letter is in initial position of a name and followed by a vowel, in Classical orthography.
3. The acute accent is placed between the two letters representing two different sounds when the combination might otherwise be read a diagraph (e. g. *Դձունի* D'znuni).
4. This transliteration is used when the letter is in initial position of a word or of a stem in a compound, in Classical orthography.

MUSHEGYAN, H. Private Coin Collection Donated to Museum of Armenian History, "World Coin News", Iola, Wisconsin, U.S.A., Vol. V, No. 42 (Oct. 17, 1978), p. 3.

See the abstract below.

MUSHEGHYAN, H. Ancient Coins in the State Museum of Armenian History, "The Armenian Observer", Vol. VIII, No. 48 (Nov. 8, 1978), p. 2.

See the abstract below.

MOUSHEGHIAN, Kh. A. Hayastan; Dramneru Hawak'atsoy - Հայաստան. դրամներու հաւաքածոյ /Armenia; collection of coins/, "Asbarez", Los Angeles, Vol. 71 (No. 5740), Monday, Oct. 9, 1978, p. 2. In Armenian.

The State Historical Museum of Armenia has received 500 pieces of gold, silver, and bronze coins which had been formed during a sixty-year period. This collection of Artashes Sanoyan includes scarce specimens. The earliest belonging to Syracuse city, B.C. IV century. Noteworthy is the rare silver coin of Artavasdes IV and Augustus. There is another drachm attributed to Parthian King Orodes. YTN

MOUSHEGHIAN, Kh. A. Dramagitut'yun - Դրամագիտություն /Numismatics/, "Haykakan Sovetakan Hanragitaran", Vol. 3, Academy of Sciences of Armenian SSR, Yerevan, Armenia, USSR, 1977, pp. 450-453, pl. XV. In Arm.

The author explains that numismatics is an auxiliary history science and it studies the coin issues, the history of monetary circulation, the metallic coins, monetary coin hoards, souvenir and commemorative medallions, etc. Also, successively the following are explained: monetary series, the forms of historically established organized monetary circulation; monetary reforms, the restoration of monetary circulation sphere, executed by governments to strengthen the monetary series; currency, not having individual value, represents in circulation a certain quantity of gold or silver; monetary circulation, constant movement of cash money during trade, service, payment, etc. YTN

MOUSHEGHIAN, Kh. A. Hayastanum ev Aghvank'um 8-9rd Darerum Taratsvats Dramneri Masin - Հայաստանում եւ Աղվանքում 8-9-րդ դարերում տարածուած դրամների մասին /Concerning the coins circulated in Armenia and (Transcaucasian) Albania/, "Haykakan SSH-um 1975-1976 tt. Dashtayin Hnagitakan Ashkhadank'nerin Nvirvats Zekuts'umneri T'ezisner", Academy of Sciences of Armenian SSR, Yerevan, Armenia, U.S.S.R., 1977, pp. 31-32. In Armenian.

Based on recently discovered numismatic evidence, the author is proving that the earliest Arab coins issued in Armenia and Transcaucasian Albania belong to the late VII and early VIII centuries. The peoples speaking many different languages, from the source of Euphrates river to the shores of the Caspian Sea, were the subjects of Umayyads and Abbasids, in Arminiyyah province, where the coins were struck according to the principles of Arab metrology, especially along the lines of silver and copper coins. The massive

issuance of Arab coins starts appearing during the reign of the first Abbasid Caliphs. The coins are issued in Dvin, Bardaa, al-Yazididia, Harunabad, Madan Bajunais and other cities. Dvin and Bardaa were particularly active mints. The circulation of copper coins issued locally in Armenia and Transcaucasian Albania reflect the commercial and monetary relationships between them. The Abbasid silver coins issued in mercantile cities of Iraq, Syria, and Iran have circulated in the markets of Armenia at the end of VIII and particularly during IX centuries due to international trade.

Author

MOUCHEGHIAN, Khatchatour. Les effigies des rois arméniens de l'époque hellénistique, Academy of Sciences of Armenian SSR, Institute of Arts, II International Symposium on Armenian Art, Yerevan, Armenia, U.S.S.R., 1978, 10 pp. In French.

The portraits of Armenian kings of the Hellenistic era are discussed in the paper. The portraits of ancient Armenian monarchs are preserved only on their coins. The coin of Arsames, Xerxes and Abdissares are struck in Arsamosata, Sophene. The coins of Tigranes the Great are struck in Artaxata, Tigranocerta, Antioch, and Damascus. During the forty-year reign of Tigranes the Great divers portraits of his effigy are engraved. Generally he looks young, shaved, with a prominent nose, and seriously thoughtful. Moushegian thinks this realistic expression on the coin was due to the Roman influence, which was developed during the late Roman Republican and early Imperial period. During the reign of Artavasdes II the style of engraving made a departure toward traditional idealized portraits. Their successors used the traditional Armenian tiara on their coins. During the reign of Tigranes III we see his complete effigy on the coin. The coins of the last rulers of Artaxiad Dynasty of Armenia do not display the traditional Armenian tiara and indicate that they were totally under the Roman influence.

YTN

RULAU, Russ. Paper Money of Armenia's Brief Glimpse of Freedom Tyranny, "World Coin News", Iola, Wisconsin, U.S.A., Vol. V, No. 13 (March 28, 1978), pp. 8-9, 12, 18, illus.

The modern history of Armenia is presented associated with the history of the Caucasus and the struggles of the Ottoman, Persian, and Russian Empires to control the strategic land bridge with its nationalist and independent-minded peoples. The paper money issued by Armenia in the 1917-1923 period, which recalled the nation's heritage, is illustrated generously and accompanies the article to accent some of the salient features of the Armenian nation's culture.

YTN

SARKISSIAN, H. Gerb and Gerbagitut'yun - Գերբ և Գերբագիտություն /Coat of arms and Heraldry/, "Haykakan Sovetakan Hanragitaran", Vol. 3, Academy of Sciences of Armenian SSR, Yerevan, Armenia, U.S.S.R., 1977, pp. 27-29, illus. In Armenian.

The author explains that a coat of arms is a heraldic device expressing historical and political heritage. He lists the coat of arms of Armenian Artaxiads, Arsacids, Roupenians, etc. Later, he explains that heraldry is an auxiliary branch of the science of history; the student of heraldry is related to genealogy, paleography, etc.

YTN

SARKISSIAN, G. V. Bronovaiâ Moneta Armianskogo Tsaria Artavasda IV - Бронзовая монета армянского царя Артавазда IV /The bronze coin of Armenia King Artavades IV/, "Numizmatika i Epigrafika", Vol. XII (1978), pp. 7-9, illus. In Russian.

The bronze coin of Artavasdes IV, 4-6 A.D., is discussed, which was recently discovered during routine work in the village of Dalar, Armenia, in 1965. The only bronze coin of this Armenian monarch, 20 mm and 6.65 gm, portrays the diademed head of Artavasdes on the obverse and Augustus on the reverse. Additionally, the author presents a brief survey of the existing four silver coins of this king. YTN

SARKISSIAN, Henry. Mkhitar Abbahōr Dimapatkerov Hishatakayin Medalner - Մխիթար Աբբահօր դիմապատկերով յիշատակային մեդալներ /Commemorative medals with portrait of Mkhitar Abbot/, "Handes Amsorya", Vienna, Vol. XC, No. 1-12 (Jan. - Dec. 1976), pp. 73-88, illus. In Armenian.

On the occasion of the tricentennial jubilee celebration of Mekhitar of Sebaste, a group of medallions, dedicated to his memory, are discussed extensively. The long list of medallions include the following: the bicentennial priesthood of Mekhitar Abbot, 1896, bronze, gold and silver plated; the bicentennial of the founding of the Mekhitarist Congregation, 1901, bronze, silver, gold, gold and silver plated; the bicentennial of Mekhitar Abbot's death, 1949, bronze, gold and silver plated; the one hundred fiftieth anniversary of Vienna Mekhitarists, 1961, bronze, gold and silver plated; the thirtieth anniversary of Lebanon Mekhitarist secondary school, 1967, bronze; souvenir medallions dedicated to the memory of Mekhitar Abbot, 1970; also individual and scholastic award medals. YTN

SARKISSIAN, H. V. Mkhitarian Miabanut'ian Hishatakayin Medalnerê - Մխիթարյան միաբանության յիշատակային մեդալներ /The commemorative medals of Mekhitarist Congregation/, "Hanrapetakan errord gitakan konferans, nvirvats Hayastani mshakuyt'i ev arvesti problemnerin", papers read on May 4-7, 1977, Yerevan, Academy of Sciences of Armenian SSR, Institute of Arts, Yerevan, Armenia, U.S.S.R., 1977, pp. 68-70. In Armenian.

The author has delivered a paper concerning the commemorative medallions of the Mekhitarist Congregation. For a period of one and a half centuries the Congregation issued numerous medals in Europe. These can be subdivided into academic, anniversary and commemorative medallions. During the past decades the Congregation issued commemorative medallions in large quantities encompassing a wide period: Artaxias I, Tigranes II, Mashtots', Khorenats'i, Abovian, Charents' and others. YTN